

[Statsministeren]

stigningen i lønomkostningerne ligger et par procent under den udvikling i lønomkostningerne, som forventes hos vore vigtigste konkurrenter. Vi synes, erfaringerne klart har vist, dels at reallønnen ikke sikres bedre ved store nominelle lønstigninger end ved små, dels at den tilbageholdenhed, der er vist i indeværende overenskomstperiode, effektivt har styrket produktionen og beskæftigelsen.

Det har været et led i bestræbelserne for at sikre en indkomstudvikling, der kan være til gavn for produktion og beskæftigelse, at regeringen fører trepartsdrøftelser med arbejdsmarkedets parter.

Aftalen med det radikale venstre indebar dernæst, at realværdien af de offentlige udgifter ikke må stige i 1985. Det forudsætter justeringer og omprioriteringer inden for de offentlige budgetter. Udmøntningen af enigheden herom vil fremgå af regeringens ændringsforslag til finanslovsforslaget, som forelægges finansudvalget den 15. oktober.

Denne totale ramme for de offentlige udgifter omfatter både staten og kommunerne. Regeringen har da også med tilfredshed noteret sig den indsats, der i 1983 blev gjort i kommunerne med omstillinger og besparelser. Den kommunale økonomi under ét hviler på princippet om uændret aktivitetsniveau og uændret skat.

Også den kommunale økonomi præges nu i stigende omfang af det økonomiske op-sving. På indtægtssiden giver det sig udslag i stærkt stigende skatteindtægter. Det er afgørende, at disse konjunkturskabte forbedringer af kommunernes økonomi hverken må omsættes i faldende kommunale skatteprocenter eller i stigende kommunale udgifter. Vi må se i øjnene, at vi ikke har råd til nogen af delene i de kommende år.

Vi har faktisk et underskud på statsbudgettet på ca. 40 mia kr., og det skal vi dække ind ved at optage lån.

Baggrunden for dette underskud er bl.a., at vi udbetaler ca. 24 mia kr. til kommunerne, men samtidig har så kommunerne en likviditet, som ved udgangen af 1984 vil være af størrelsesordenen 17 mia kr. Jeg tror, enhver må kunne se, at dette ikke er holdbart.

Derfor ønsker regeringen, at de konjunkturbetingede overskud overføres som bidrag til at nedbringe statens underskud. Regeringen agter snarest at gennemføre drøftelser med de kommunale organisationer om, hvor-

ledes en sådan overførsel bedst kan ske. Regeringen skønner, at de konjunkturbetingede overskud for 1985 andrager mindst 4 mia kr. For 1986 må der forventes nye betydelige konjunkturbetingede overskud i kommunerne.

Efter drøftelser med de kommunale organisationer vil regeringen fremsætte lovforslag, der fastlægger rammerne for den varige konjunkturregulering af kommunernes økonomi.

Jeg må i det hele taget understrege vigtigheden af, at vi alle er tilbageholdende med forbruget i de kommende år. Når vi nu er i en situation, hvor konjunkturerne atter går opad i hele den vestlige verden, burde det være overkommeligt for os ikke at øge det private forbrug, men i stedet spare noget mere op. Kun derved vil der blive mulighed for den opgang i investeringerne, som er en afgørende forudsætning for en fortsat ekspansion i vore eksporterhverv.

De elementer i regeringens politik, jeg her har omtalt, er helt nødvendige for en videreførelse af genopretningspolitikken med et godt resultat for produktion, beskæftigelse og betalingsbalance.

Men de er selvfølgelig på længere sigt ikke tilstrækkelige. Regeringen vil derfor i dette og i de kommende folketingsår iværksætte meget vidtgående reformer og omstruktureringer for at tilpasse vort samfund bedre til de udfordringer, vi vil møde i de kommende tiår.

Vi vil derfor fremsætte forslag, som kan fremme den nødvendige strukturomlægning i det danske samfund, så der lægges maksimal vægt på at styrke de dele af vort erhvervsliv, som er orienterede mod fremtiden og mod den nye teknologiske udvikling. Vi skal i højere grad end hidtil lette vilkårene for de mennesker, der vil sætte noget nyt i gang. Det betyder, at vi også må tilpasse de offentlige aktiviteter. Det samlede ressourceforbrug må indtil videre holdes konstant. Men der må foretages omlægninger, så vi bl.a. på uddannelses-, forsknings- og teknologiområdet kan tage de nye opgaver op, som må løses, så vi styrker vore erhvervs vækstmuligheder.

Vi har i de kommende år fortsat brug for at skabe de bedst mulige vækstmuligheder – naturligvis – for vore traditionelle erhverv. Landbrug, fiskeri, håndværk, industri, handel og søfart vil fortsat være af kæmpemæssig